

UCHWAŁA NR XI/128/2019
RADY GMINY KOŁBASKOWO
z dnia 9 września 2019 roku

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2019-2024.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2019r., poz. 506) oraz art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2015r., poz. 1390 z późn. zm) **Rada Gminy Kołbaskowo uchwala co następuje:**

§ 1. Uchwala się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2019-2024, w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Kołbaskowo.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady Gminy

Dorota Trzebińska

Załącznik do Uchwały Nr XI/128/2019
Rady Gminy w Kołbaskowie
z dnia 9 września 2019 r.

**Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy
w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w
Rodzinie
na lata 2019– 2024**

Kołbaskowo 2019

Spis treści:

I.	Wstęp	str. 3
II.	Akty prawne.....	str. 5
III.	Uzasadnienie wprowadzenia Programu	str. 6
IV.	Diagnoza zjawiska przemocy w rodzinie w Gminie Kołbaskowo.....	str. 8
V.	Zadania własne gminy w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	str. 10
VI.	Budowa lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.....	str. 10
VII.	Zasoby Gminy Kołbaskowo.....	str. 10
VIII.	Zagrożenia w realizacji zadań przeciwdziałania przemocy w rodzinie . .	str. 12
IX.	Adresaci Programu.....	str. 12
X.	Cele Programu.....	str. 12
XI.	Źródła finansowania	str. 17
XII.	Przewidywane efekty realizacji projektu.....	str. 17
XIII.	Sposób monitorowania i sprawozdawczości	str. 17

I. WSTĘP

Rodzina jest najważniejszym środowiskiem w życiu człowieka: kształtuje osobowość, system wartości, światopogląd, styl i sposób życia. Ogromną rolę w prawidłowym funkcjonowaniu rodziny mają relacje pomiędzy rodzicami, które powinny być oparte na miłości, wzajemnym szacunku i zrozumieniu. Jeśli występują zaburzenia w tej sferze, role wewnątrzrodzinne także ulegają zaburzeniu, w konsekwencji następuje stopniowa dezorganizacja życia rodzinnego.

Rodzina nie jest w stanie wypełniać podstawowych funkcji, kiedy łamane są zasady, a postępowanie poszczególnych jej członków staje się coraz bardziej destrukcyjne, niezgodne z normami moralnymi, społecznymi i prawnymi. Wtedy może dojść do przemocy domowej, która stanowi często zagrożenie dla zdrowia i życia osób jej doznających. Jest źródłem lęku, rozpacz, poczucia bezsilności.

W świetle ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, przemoc w rodzinie to: jednorazowe lub powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste osób najbliższych, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

Przemoc w rodzinie charakteryzuje się specyficznymi cechami jak intencjonalność, nierównowaga sił wynikająca z działania człowieka, naruszanie praw i dóbr osobistych powodując cierpienie i ból.

Mówiąc o zjawisku przemocy oraz o sposobach jej przeciwdziałania, a także pomocy ofiarom i sprawcom, należy zdefiniować najważniejsze pojęcia związanych z tym zagadnieniem.

Definicja najczęściej stosowana określa przemoc domową jako: działanie lub zaniechanie dokonywane w ramach rodziny przez jednego z jej członków przeciwko pozostałym, z wykorzystaniem istniejącej lub stworzonej przez okoliczności przewagi siły lub władzy, godzące w ich prawa lub dobra osobiste.

Przemoc jest zjawiskiem występującym coraz powszechniej. Każdego dnia znajdujemy doniesienia w mediach o krzywdach wyrządzonych ludziom przez inne jednostki, o maltretowaniu słabszych – dzieci, osób starszych, o znęcaniu się nad najbliższymi. Wykorzystujemy swoją przewagę, władzę, siłę do sprawiania cierpienia innym lub przeciwnie: demonstrujemy własną bezsilność i potrzebę czyjejś uwagi, sprawiając ból, poniżając, zmuszając do uległości czy szukania pomocy.

Na zjawisko przemocy w rodzinie można patrzeć z różnych punktów widzenia, przyjmując perspektywę indywidualną, systemową lub społeczną. Perspektywa indywidualna, to spojrzenie przez pryzmat osoby doświadczającej przemocy lub przez pryzmat sprawcy.

Perspektywa systemowa to ukazanie możliwych form wsparcia dla osób uwikłanych w przemoc oraz opis metod wsparcia. Perspektywa społeczna zaś, to odbiór społeczny zjawiska przemocy w rodzinie, postawy członków lokalnej społeczności wobec aktów przemocy.

Przemoc jest zjawiskiem występującym powszechnie w naszym społeczeństwie i dotyka rodzin o różnym statusie społecznym i należy ją zaklasyfikować do kategorii zachowań negatywnych i szkodliwych społecznie.

Przemoc domowa może być skutkiem i przyczyną dysfunkcji w rodzinie. Jest także potwornym zagrożeniem. Przemoc doznawana w rodzinie rodzi konsekwencje głębokie szkodliwe, ujawniające się w postaci zaburzeń emocjonalnych w bliższej lub dalszej perspektywie czasowej. Działa dysfunkcyjnie na wszystkie sfery życia rodziny.

Przemoc w rodzinie może przybierać różne formy i dokonywać się przy pomocy różnych instrumentów:

Przemoc fizyczna – w swej czynnej postaci przybiera działania bezpośrednie z użyciem siły, których rezultatem jest nieprzypadkowe zranienie, np. popychanie, obezwładnienie, policzkowanie, szczypanie, kopanie, bicie otwartą ręką, pięścią lub przedmiotami, duszenie, oblewanie wrzątkiem lub substancjami żrącymi, użycie broni. Forma bierna przemocy fizycznej przejawia się w zakazach mówienia, chodzenia, załatwiania potrzeb fizjologicznych lub zamknięciu osoby doznającej przemocy w areszcie domowym.

Przemoc psychiczna – to działanie prowadzące do zniszczenia pozytywnego obrazu własnej osoby, wykorzystujące różnorodne mechanizmy psychologiczne, np. wyśmiewanie, poniżanie, upokarzanie, zawstydzanie, narzucanie własnych poglądów, ciągła krytyka, kontrolowanie, ograniczanie kontaktów z innymi ludźmi, stosowanie gróźb, szantażowanie, odmawianie pożywienia, zmuszanie do wykonywania upokarzających czynności, sprowadzanie do domu osób nieakceptowanych przez domowników. Przemoc psychiczna może polegać również na niszczeniu przedmiotów mających wartość dla osoby poniżanej, zmuszaniu jej do opuszczania domu itp. Przemoc psychiczna nie pozostawia śladów widocznych „gołym okiem”, nie ma dla niej skali aby można było ustalić rozmiar krzywdzenia psychicznego.

Przemoc seksualna – to zmuszenie osoby (ofiary) do aktywności seksualnej wbrew jej woli, bez pytania o jej zgodę, jak również w sytuacji gdy obawia się odmówić sprawcy. Przymus polega na bezpośrednim użyciu siły fizycznej przez sprawcę, na groźbach użycia siły lub emocjonalnym szantażu. W przypadku dzieci częściej używa się określenia dziecko wykorzystywane seksualnie. Dziecko wykorzystywane seksualnie to każda jednostka ludzka w wieku bezwzględnej ochrony, którą osoba dojrzała seksualnie naraża na jakąkolwiek aktywność natury seksualnej, której intencją jest seksualne zaspokojenie osoby dorosłej. W Polsce określono ten wiek na 15 lat. Oznacza to, że każdy kontakt o charakterze seksualnym osoby dorosłej z osobą poniżej 15 roku życia jest wykorzystaniem seksualnym, nawet, jeśli dziecko wyraziło zgodę na kontakt seksualny.

Przemoc ekonomiczna – działanie mające na celu doprowadzenie do całkowitego uzależnienia finansowego ofiary od sprawcy. Przykładem przemocy ekonomicznej jest odbieranie zarobionych pieniędzy, uniemożliwianie ofierze podjęcia pracy, niezaspokojenie podstawowych potrzeb materialnych rodzinie, okradanie, zmuszanie do zaciągania kredytów bądź pożyczek wbrew woli np. współmałżonka.

Zaniedbanie – zjawisko społeczne, które odnosi się w szczególności do relacji opartej na zależności w szczególności: rodzic - dziecko, opiekun – osoba nieporadna (z uwagi na wiek lub niepełnosprawność). Charakteryzuje je niezaspokojenie podstawowych potrzeb fizjologicznych i emocjonalnych osoby zależnej oraz brak zapewnienia właściwej uwagi, troski, opieki ze strony osób najbliższych.

Cechą charakterystyczną zjawiska przemocy w rodzinie jest tendencja do powtarzania się pewnych prawidłowości nazwanych cyklem przemocy. W cyklu przemocy obserwuje się następujące po sobie fazy:

Faza narastającego napięcia – jest to początek cyklu, charakteryzuje się on wzrostem napięcia i natężeniem sytuacji konfliktowych.

Faza ostrej przemocy – następuje wybuch gniewu i wyładowanie agresji na ofierze. W tej fazie najczęściej dochodzi do interwencji, ofiary pod wpływem silnych emocji spowodowanych doznaną krzywdą decydują się wezwać pomoc, złożyć zawiadomienie na policję, podjąć inne działania.

Faza miodowego miesiąca – jest to faza skruchy ze strony sprawcy, okazywania żalu, miłości. Sprawca obiecuje poprawę, deklaruje, że nigdy się to nie powtórzy, jest miły i troskliwy. Ofiara wbrew zdrowemu rozsądkowi i wcześniejszym oświadczeniom wierzy sprawcy, ponieważ pragnie by to była prawda. W tej fazie wycofuje się z wcześniej podjętych działań, rezygnuje z pomocy, wycofuje skargi. Stopniowo sprawca przestaje być miły, napięcie ponownie narasta i faza kończy się nawrotem przemocy spowodowanym wzrostem napięcia. Wraz z upływem czasu faza miodowego miesiąca ulega skróceniu, a akty przemocy stają się coraz bardziej brutalne i niebezpieczne dla ofiary.

Charakterystyka ofiar przemocy:

- a) niska samoocena,
- b) wysoka zależność od partnerów,
- c) niepokój i depresja,
- d) izolacja społeczna,
- e) zinternalizowane poczucie winy,
- f) podporządkowanie się,
- g) ambiwalentne poczucie lojalności,
- h) zniekształcone ambicje,
- i) nadużywanie alkoholu i narkotyków.

Charakterystyka sprawców przemocy:

- a) niska samoocena i poczucie niedostosowania,
- b) poczucie izolacji i braku wsparcia społecznego,
- c) brak umiejętności społecznych i asertywności,
- d) zaburzenia psychiczne, takie jak lęk, depresja,
- e) nadużywanie alkoholu i/lub narkotyków,
- f) słaba kontrola impulsów i zachowania antyspołeczne,
- g) zaborczość, zazdrość, lęk przed porzuceniem,
- h) zrzucanie winy na innych, podsycanie sporów, okazywanie agresji i przemocy w odpowiedzi na prowokację,
- i) brak empatii w stosunku do zależnej ofiary, co może być uwarunkowane złym stanem zdrowia fizycznego lub psychicznego, problemami seksualnymi lub uszkodzeniami w czasie życia płodowego bądź okołoporodowymi,
- j) przeniesienie złości spowodowanej niezadowoleniem z pracy, stresem w pracy lub niedawnymi niekorzystnymi wydarzeniami życiowymi (np. separacja z małżonkiem, śmierć rodzica lub dziecka),
- k) problemy społeczno-ekonomiczne, takie jak bezrobocie, złe warunki mieszkaniowe, trudności finansowe,
- l) doświadczanie przemocy w dzieciństwie,
- m) stosowanie przemocy, groźby lub używanie broni.

Podstawą do podejmowania działań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie jest świadomość, że:

1. Najważniejsze jest bezpieczeństwo ofiary i zatrzymanie przemocy, bez tego pomoc jest zazwyczaj nieskuteczna.
2. Za przemoc zawsze odpowiedzialny jest sprawca.

3. Zrozumiałe są wahania i niekonsekwencje w zachowaniu i decyzjach osoby doświadczającej przemocy, bowiem jest to jeden z objawów doznawanych urazów oraz konsekwencja bycia ofiarą przemocy w rodzinie.

Osobie dotkniętej przemocą w rodzinie udziela się bezpłatnej pomocy, w szczególności w formie:

- 1) poradnictwa medycznego, psychologicznego, prawnego, socjalnego, zawodowego i rodzinnego;
- 2) interwencji kryzysowej i wsparcia;
- 3) ochrony przed dalszym krzywdzeniem, przez uniemożliwienie osobom stosującym przemoc korzystania ze wspólnie zajmowanego z innymi członkami rodziny mieszkania oraz zakazanie kontaktowania się i zbliżania się do osoby pokrzywdzonej;
- 4) zapewnienia osobie dotkniętej przemocą w rodzinie bezpiecznego schronienia w specjalistycznym ośrodku wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie;
- 5) badania lekarskiego w celu ustalenia przyczyn i rodzaju uszkodzeń ciała związanych z użyciem przemocy w rodzinie oraz wydania zaświadczenia lekarskiego w tym przedmiocie;
- 6) zapewnienia osobie dotkniętej przemocą w rodzinie, która nie ma tytułu prawnego do zajmowanego wspólnie ze sprawcą przemocy lokalu, pomocy w uzyskaniu mieszkania.

Stosowanie przemocy wobec osób najbliższych jest przestępstwem ściganym z urzędu kwalifikowanym z art. 207 ustawy Kodeks karny (t.j Dz. U. z 2018 r. poz. 1600 z późn. zm.), który stanowi:

§ 1. Kto znęca się fizycznie lub psychicznie nad osobą najbliższą lub inną osobą pozostającą w stałym lub przemijającym stosunku zależności od sprawcy albo nad małoletnim lub osobą nieporadną ze względu na jej stan psychiczny lub fizyczny, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do 5 lat.

§2. Jeżeli czyn określony w §1 połączony jest ze stosowaniem szczególnego okrucieństwa, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od roku do 10 lat.

§3. Jeżeli następstwem czynu określonego w §1 lub 2 jest targnięcie się pokrzywdzonego na własne życie, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od lat 2 do 12.

Celem Programu jest przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, ochrona ofiar przemocy w rodzinie oraz zwiększenie dostępności i skuteczności profesjonalnej pomocy. Program określa szczegółowe zadania do realizowania, ukierunkowane na: rozwój systemu przeciwdziałania przemocy oraz współpracy międzyinstytucjonalnej, zapewnienie dostępności pomocy osobom i rodzinom z problemem przemocy domowej, kształtowanie świadomości społecznej w zakresie zjawiska przemocy w rodzinie, doskonalenie kadr zajmujących się diagnozowaniem i pomocą osobom dotkniętym tym problemem oraz edukację i profilaktykę mieszkańców gminy Kołbaskowo

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Kołbaskowo na lata 2019-2024 ma charakter długofalowy. W miarę potrzeb i sytuacji społecznej mogą ulegać zmianom i udoskonaleniom.

II. PODSTAWY PRAWNE

Podstawowym dokumentem regulującym działania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie jest Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. z 2015r. poz. 1390 z późn.zm.). Definiuje ona pojęcie przemocy w rodzinie, określa zadania organów administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego w zakresie

przeciwdziałania przemocy. Określa zasady postępowania wobec osób doznających przemocy oraz wobec jej sprawców.

Niniejszy Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Kołbaskowo na lata 2019 – 2024 powstał w oparciu o literaturę przedmiotu podejmującego problem oraz zapisy ustaw i programów:

1. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. z 2015r. poz. 1390 z późn.zm.) oraz akty wykonawcze.
2. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Kołbaskowo na lata 2017-2026.
3. Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Powiecie Polickim w latach 2016 – 2020.
4. Wojewódzki Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2012 – 2020.
5. Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2014 – 2020.
6. Ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2018r., poz. 2137 z późn. zm.).
7. Ustawa z dnia 6 czerwca 1997r. Kodeksu Karnego (Dz.U. z 2018r., poz. 1600 z późn. zm.).
4. Ustawa z dnia 6 czerwca 1997r. Kodeks postępowania karnego (Dz.U. z 2018r. , poz. 1987 z późn. zm.).
5. Ustawa z dnia 25 lutego 1964 Kodeks Rodzinny i Opiekuńczy (Dz.U. z 2017r.,poz. 682 z późn. zm.).
6. Ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2019r., poz. 1507).
7. Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990r. o Policji (Dz.U. z 2019r., poz.161 z późn. zm.).
8. Ustawa z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2019r., poz.506).
9. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997r. (Dz.U.1997r. Nr 78 poz.483 z późn.zm.)
10. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz.U. z 2011r., Nr 209, poz.1245).

III. UZASADNIENIE WPROWADZENIA PROGRAMU

Zgodnie z art. 6 ust. 1 i ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, jednym z zadań własnych gminy jest opracowanie i realizacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie, który jest koncepcją zintegrowanych i zaplanowanych wytycznych podejmowanych działań w odniesieniu do mieszkańców gminy potrzebujących wsparcia w sytuacji przemocy domowej. W myśl ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie do zadań własnych gminy należy w szczególności:

- 1) *opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie;*
- 2) *prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie;*
- 3) *zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia;*
- 4) *tworzenie zespołów interdyscyplinarnych*

Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Kołbaskowo na lata 2019 – 2024 jest dokumentem opracowanym na podstawie wytycznych Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. Głównym założeniem jest kompleksowość i interdyscyplinarność działań ujętych w ramy

sprawnie funkcjonującego systemu ukierunkowanego na wsparcie i ochronę osób doświadczających przemocy, edukację i pomoc w korygowaniu zachowań sprawców; edukację kadr instytucji zaangażowanych w przeciwdziałanie przemocy w rodzinie oraz szeroko ujętą edukację społeczeństwa.

Podstawą działań systemowych są założenia, iż przemoc w rodzinie jest przestępstwem ściganym z urzędu, najważniejsze jest bezpieczeństwo ofiary i zatrzymanie przemocy, bez tego pomoc jest zazwyczaj nieskuteczna.

Za przemoc zawsze odpowiedzialny jest sprawca. Zrozumiałe są wahania i niekonsekwencje w zachowaniu i decyzjach ofiary przemocy, bowiem jest to jeden z objawów doznawanych urazów oraz konsekwencja bycia ofiarą przemocy domowej.

Przemoc w rodzinie należy rozpatrywać z wielu perspektyw w szczególności psychologicznej, prawnej, ekonomicznej, społecznej i moralnej.

Z tego względu przeciwdziałanie przemocy w rodzinie wymaga wieloaspektowego podejścia, a przede wszystkim **systemowego**, z zaangażowaniem wszystkich podmiotów zajmujących się bezpośrednio czy też pośrednio tym problemem.

Pojedyncza instytucja nie jest sama w stanie skutecznie rozwiązywać problemu przemocy w rodzinie. Nieodzowna jest **interdyscyplinarność** pracy w tym zakresie poprzez ścisłą współpracę, łączenie działań, przepływ informacji, określenie wspólnego celu oraz przewidywanie efektów.

Interdyscyplinarność jest podstawą skuteczności w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Aby skutecznie przeciwdziałać przemocy domowej niezbędna jest kompleksowość podejmowanych działań. Efektywność zapewni długofalowy system edukacji skierowany zarówno do grup zawodowych udzielających wsparcia, podejmujących interwencje i mających kontakt z osobami doświadczającymi przemocy jak również edukacja społeczna, mająca na celu przede wszystkim odkłamanie mitów i stereotypów, a także zmianę obyczajów i postaw sprzyjających i usprawiedliwiających przemoc w rodzinie.

Wzrost świadomości społecznej przyczyni się do zapobiegania przemocy, umożliwi szybsze reagowanie a także spowoduje, że sprawcy przemocy będą odczuwać brak akceptacji dla swoich działań, co znacznie zwiększy skuteczność w jej zapobieganiu oraz łagodzeniu jej następstw.

Dlatego też zgodnie z treścią art. 9a.1. Ustawy z 29 lipca 2005r. (Dz.U z 2015 r. poz. 1390 ze zm.) ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie Gmina podejmuje działania na rzecz

przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w szczególności w ramach pracy w zespole interdyscyplinarnym, w którego skład wchodzi:

- 1) jednostki organizacyjne pomocy społecznej
- 2) gminna komisja rozwiązywania problemów alkoholowych
- 3) Policja
- 4) oświata
- 5) ochrona zdrowia
- 6) organizacje pozarządowe

W skład zespołu interdyscyplinarnego mogą wchodzić także kuratorzy sądowi, prokuratorzy oraz przedstawiciele innych podmiotów niż wymienione, które działają na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

IV. DIAGNOZA ZJAWISKA PRZEMOCY W RODZINIE GMINY KOŁBASKOWO

Celem niniejszej diagnozy jest ukazanie skali zjawiska przemocy w rodzinie w gminie Kołbaskowo oraz działań pomocowych wobec członków rodziny dotkniętych lub zagrożonych przemocą w okresie 01.01.2015r. do 31.12.2018r .

Zjawisko przemocy w rodzinie w gminie Kołbaskowo zostało rozpoznane na podstawie danych statystycznych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kołbaskowie, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kołbaskowie, Zespołu Interdyscyplinarnego do Spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Kołbaskowie.

Zespół Interdyscyplinarny obejmuje wyłącznie zgłoszone przypadki stosowania przemocy, czyli takie których konsekwencją była interwencja policji, bądź zgłoszenie aktów przemocy do innych instytucji, które mogą wszcząć procedurę „Niebieskiej Karty”. Materiały prezentowane nie uwzględniają sytuacji niezgłoszonych, stąd brak danych dotyczących rozmiaru tego zjawiska. Dane zawarte powyżej przedstawiają zaledwie pewien odsetek tego zjawiska. Trudno oszacować rozmiary

zjawiska przemocy w rodzinie, gdyż przemoc jest tematem który rzadko wychodzi poza rodzinę.

Charakterystyka gminy Kołbaskowo sporządzona została na podstawie danych pozyskanych z: Banku Danych Regionalnych GUS, Powiatowego Urzędu Pracy w Policach, Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kołbaskowie, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kołbaskowie.

Gmina Kołbaskowo jest gminą wiejską znajdującą się w województwie zachodniopomorskim w południowej części powiatu polickiego. Gmina Kołbaskowo stanowi 15,9% powierzchni powiatu. Na terenie gminy znajduje się 18 sołectw, 3 wsie niesołeckie i 2 osady. Na obszarze gminy Kołbaskowo wynoszącym 105,46 km² było zameldowanych **13 022** mieszkańców z czego **51%** stanowią kobiety, a **49%** mężczyźni (stan na 2018 rok). Warto mieć na uwadze, iż gmina Kołbaskowo ma charakter przede wszystkim rolniczy, jednak ze względu na bliskość Szczecina notuje się zwiększony napływ osiedlającej się tutaj ludności aktywnej zawodowo w mieście. Gmina stała się dla nowych mieszkańców swoistego rodzaju „sypialnią Szczecina” (spora rotacja mieszkańców na osiedlach graniczących z miastem).

W latach 2002 – 2017 liczba mieszkańców gminy wzrosła o 63,22%.

Struktura ludności gminy przedstawiała się następująco: osoby w wieku przedprodukcyjnym stanowiły 22%, osoby w wieku aktywności zawodowej – 66%, osoby w wieku poprodukcyjnym 12% (dane za 2018r., pozyskane z GUS).

Stopa bezrobocia w powiecie polickim wyniosła na koniec 2018r. - 2,82% (stopa bezrobocia w województwie – 7.4 %) i od kilku lat systematycznie spada.

Z terenu Gminy Kołbaskowo ogółem na koniec 2018r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Policach było zarejestrowanych 225 osób bezrobotnych (na koniec 2017r. – 257osób, na koniec 2016r. - 329 osób, na koniec 2015r. - 387 osób), w tym kobiety stanowiły 65%. Dane pozyskane ze strony internetowej Powiatowego Urzędu Pracy w Policach.

Ze świadczeń pomocy społecznej Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kołbaskowie skorzystały 252 rodziny, w 2017r. 319 rodzin, w 2016r. 296 rodzin, w 2015r. – 336r rodziny. Dane pozyskane z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kołbaskowie.

W 2018r. w porównaniu do lat 2015, 2016 i 2017r. zmalała liczba rodzin, którym udzielono pomocy.

Pomoc udzielana była rodzinom w szczególności z powodu: długotrwałej lub ciężkiej choroby, bezrobocia, niepełnosprawności, bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, alkoholizmu.

Długotrwała lub ciężka choroba to główny z powodów korzystania ze świadczeń pomocy społecznej. Liczba rodzin z problemem alkoholowym korzystających z pomocy społecznej na przestrzeni ostatnich czterech lat uległa zwiększeniu. Liczba rodzin borykających się z bezradnością w sprawach opiekuńczo wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego korzystających ze świadczeń pieniężnych pomocy społecznej na przestrzeni czterech lat zmalała.

Odnotowano zmiany w typach rodzin korzystających z pomocy – znaczny wzrost rodzin emerytów i rencistów (24% rodzin w 2018r., 20% rodzin w 2017r, 15% w 2016r., 9% w 2015r.) i po spadku ilości rodzin z dziećmi (27% rodzin w 2017r, 33% w 2016r., 36% w 2015r) ponowny wzrost w 2018r. do 35% rodzin

Od 2015r. nastąpił wzrost liczby rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny. Asystent rodziny przez pewien czas wspiera rodzinę, aby w przyszłości sama potrafiła pokonywać trudności życiowe zwłaszcza dotyczące opieki i wychowywania dzieci.

Mimo to problemy występujące w rodzinach najczęściej przyczyniają się do występowania przemocy w rodzinie. Istotne jest więc minimalizowanie oraz zapobieganie szkodom spowodowanym występowaniem problemu przemocy w rodzinie.

Skalę zjawiska przemocy na terenie gminy Kołbaskowo obrazują poniższe dane.

- liczba przyjętych „Niebieskich kart” - 29
- liczba toczonych procedur „Niebieskiej karty” - 52 rodzin,
- liczba osób objętych pomocą ZI i grup roboczych - 87 osoby
- liczba udzielonych porad przez specjalistów w instytucjach samorządowych i GOWR – 230 telefoniczne konsultacje interwencyjne GOWR – 176,
- liczba dzieci uczęszczających do placówek wsparcia dziennego - 110
- liczba interwencji kryzysowych - 26
- liczba osób uzależnionych, skierowanych na leczenie – 18
- liczba osób uzależnionych, które podjęły leczenie - 4
- liczba rodzin, które korzystały z usług asystenta – 33
- liczba dzieci, którym zapewniono udział w zajęciach edukacyjnych, w tym z elementami przeciwdziałania uzależnieniom, połączonych z wypoczynkiem - 9

W 2018r. odbyły się 4 posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego w Kołbaskowie

117 posiedzeń grup roboczych

przyjęto 29 nowych „Niebieskich kart” w tym 29 przekazanych przez Policję

toczono procedury „Niebieskiej karty” dla 52 rodzin,

objęto pomocą ZI i grup roboczych 87 osób

zakończono procedurę w 28 przypadkach,

W 2017r. odbyły się 4 posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego w Kołbaskowie

118 posiedzeń grup roboczych

przyjęto 32 nowe „Niebieskie karty” w tym 29 przekazanych przez Policję, 3 przez GOPS,

toczono procedury „Niebieskiej karty” dla 46 rodzin,

objęto pomocą ZI i grup roboczych 83 osoby

zakończono procedurę w 37 przypadkach,

W 2016r. odbyły się 4 posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego w Kołbaskowie

145 posiedzeń grup roboczych

przyjęto 33 nowe „Niebieskie karty” w tym 31 przekazanych przez Policję, 2 przez GOPS,

toczono procedury „Niebieskiej karty” dla 34 rodzin,

objęto pomocą ZI i grup roboczych 87 osób,
zakończono procedurę w 15 przypadkach,

W 2015r. odbyło się 9 posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego w Kołbaskowie
70 posiedzeń grup roboczych
przyjęto 12 nowych „Niebieskich kart” (w 2014r. – 23, w 2013r- 8) w tym 7 przekazanych
przez Policję, 2 przez GOPS, 3 przez przedstawicieli oświaty
toczono procedury „Niebieskiej karty” dla 29 rodzin,
objęto pomocą ZI i grup roboczych 101 osób, zakończono procedurę w 20 przypadkach,

V. ZADANIA WŁASNE GMINY W ZAKRESIE PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE

Znowelizowana w 2010 roku ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tekst jednolity Dz.U. z 2015r, poz 1390 ze zm.) określiła zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, zasady postępowania wobec osób dotkniętych przemocą w rodzinie i wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.

Ustawodawca wówczas określił czego oczekuje od samorządowców, precyzując zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Wskazał, że zadaniem własnym gminy jest tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie m.in. :

- opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie,
- prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie
- zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia
- tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

Realizacja powyższych zadań prowadzona będzie w ramach Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Kołbaskowo na lata 2019-2024.

Realizacja zadań zawartych w Programie dotycząca pomocy osobom doznającym przemocy i stosującym przemoc oraz działań polegających na podnoszeniu świadomości społecznej na temat przyczyn i skutków przemocy w rodzinie, oparta zostanie na zasadzie wzajemnej współpracy i współdziałania organów władzy publicznej, organizacji pozarządowych i kościołów.

VI . BUDOWA LOKALNEGO SYSTEMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE.

1. Funkcjonowanie Zespołu Interdyscyplinarnego do Spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Kołbaskowie w skład którego wchodzi przedstawiciele: pomocy społecznej, policji, oświaty, służby zdrowia, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, prokuratury, organizacji pozarządowych oraz kuratorzy. Zespół funkcjonuje na zasadzie porozumień zawartych pomiędzy Wójtem Gminy Kołbaskowo, a podmiotami działającymi w Zespole.

VII . ZASOBY GMINY KOŁBASKOWO

1. Zasoby instytucjonalne:

- Posterunek Policji w Kołbaskowie,

- Gminy Ośrodek Pomocy Społecznej w Kołbaskowie,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kołbaskowie,
- Gminny Ośrodek Wsparcia Rodziny – Oddział Ośrodka Pomocy dla Osób Pokrzywdzonych Przepiępstwem (prowadzony przez Stowarzyszenie „SOS dla Rodziny”),
- Punkt Informacyjno Konsultacyjny dla osób z problemem alkoholowym i ich Rodzin w Kołbaskowie,
- Placówki Oświatowe - Szkoły Podstawowe, Zespól Szkół w Kołbaskowie, przedszkola,
- Niepubliczne Zakłady Opieki Zdrowotnej; „SALUS” i „Przychodnia Medycyny Rodzinnej lek. med. W. Źuliński”,
- Świetlice Środowiskowe – Placówki Wsparcia Dziennego,
- Straż Gminna,
- Centrum Integracji Społecznej „SOS”,
- Punkt Konsultacyjny Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej w Policach

Podmioty, które mogą być pomocne w rozwiązywaniu problemów dotyczących przemocy w rodzinie szczególnie w zakresie działalności profilaktycznej to lokalne działające organizacje pozarządowe m.in. SOS dla Rodziny, koło ZEiR, instytucje kultury, instytucje kościelne, świetlice wiejskie.

Instrumenty pomocowe i sieć wsparcia jak: media, Zespól Interdyscyplinarny do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Kołbaskowie, Pełnomocnik Wójta Gminy Kołbaskowo ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

2. Zasoby ludzkie.

W zakresie realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie gmina dysponuje lub współpracuje z osobami zawodowo zajmującymi problemem przemocy.

Osoby, które zawodowo zajmują się problemem przemocy w rodzinie na terenie gminy Kołbaskowo:

- pracownicy socjalni,
- funkcjonariusze policji,
- pedagodzy i psychologodzy szkolni,
- lekarze pierwszego kontaktu i pielęgniarki,
- członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- terapeuta do spraw uzależnień,
- kuratorzy społeczni oraz sądowi,
- asystenci rodzin
- strażnicy gminni

3. Mocne strony

- dobrze przygotowana i stale doskonaląca umiejętności kadra instytucji działających na rzecz rodziny;
- znajomość problemu i dobrze działające służby zajmujące się profilaktyką i wsparciem rodzin zagrożonych patologiami;
- rozwój poradnictwa dla osób uwikłanych w przemoc;
- poparcie działań i współpraca z samorządem gminnym.

VIII. ZAGROŻENIA W REALIZACJI ZADAŃ PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE.

- negatywne wzorce zachowań,
- bezradność w sprawach opiekuńczo- wychowawczych,
- problemy z uzależnieniami,
- nieumiejętność rozwiązywania konfliktów rodzinnych,
- narastająca anonimowość i izolacja społeczna rodzin
- brak dogodnego dostępu do specjalistów mediacji rodzinnych i systemowej terapii rodzin,
- brak motywacji i gratyfikacji finansowych dla członków Zespołu Interdyscyplinarnego.

IX. ADRESACI PROGRAMU:

Adresatami programu są: lokalna społeczność gminy Kołbaskowo, a przede wszystkim wszyscy ci, którzy na co dzień są świadkami przemocy, doznają przemocy lub też ją stosują, przedstawiciele instytucji i służb zajmujących się zawodowo problemem przemocy.

X. CELE PROGRAMU

Cel główny programu

Celem głównym programu jest zapobieganie występowania przemocy w rodzinie poprzez podnoszenie świadomości społecznej i ograniczenie skutków przemocy domowej poprzez podejmowanie interwencji wobec osób stosujących przemoc w rodzinie oraz udzielanie pomocy osobom doznającym przemocy w rodzinie.

Cele szczegółowe

1. Diagnozowanie zjawiska przemocy w rodzinie.
2. Podnoszenie świadomości i wrażliwości społecznej w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz zmiana postaw mieszkańców gminy Kołbaskowo wobec przemocy w rodzinie.
3. Zwiększenie kompetencji zawodowych pracowników służb i instytucji zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy.
4. Zwiększenie kompleksowej pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie.
5. Zwiększenie skuteczności podejmowanych działań wobec osób podejrzanych o stosowanie przemocy w rodzinie.

Cele szczegółowe odnoszą się do całego systemu zapobiegania, zwalczania przemocy i pomocy ofiarom przemocy w rodzinie, tym samym stanowią strategię postępowania wobec problemu przemocy w rodzinie. Program będzie realizowany przez Zespół Interdyscyplinarny do Spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Kołbaskowie oraz wszystkie instytucje, organizacje zobligowane do podejmowania działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie z terenu gminy Kołbaskowo.

Cel 1. Diagnozowanie zjawiska przemocy w rodzinie.

Działania:

- zbieranie i aktualizowanie informacji na temat rozmiarów i form przemocy na podstawie analizy „Niebieskich Kart” wpływających do Zespołu Interdyscyplinarnego do Spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Kołbaskowie, statystyk policyjnych i sądowych oraz danych z: ośrodka pomocy społecznej, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, placówek oświatowych i zakładów opieki zdrowotnej;
- zbieranie informacji dotyczącej skuteczności pomocy udzielanej rodzinom i osobom dotkniętym przemocą domową oraz osobom podejrzanych o stosowanie przemocy.

Cel 2 . Podnoszenie świadomości i wrażliwości społecznej w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz zmiana postaw mieszkańców gminy Kołbaskowo wobec przemocy w rodzinie.

Działania:

- edukacja dzieci i młodzieży w zakresie skutków stosowania przemocy i promowanie nieagresywnych zachowań, rozwiązywania konfliktów skierowana do uczestników świetlic środowiskowych oraz dzieci i młodzieży uczęszczających do szkół z terenu gminy Kołbaskowo, (prowadzenie pogadarek, spektakli profilaktycznych, warsztatów dla uczniów w zakresie przemocy rówieśniczej, propagowanie form spędzania czasu wolnego);
- prowadzenie profilaktyki i edukacji w zakresie przeciwdziałania przemocy skierowanej do osób dorosłych (rozpowszechnianie broszur i ulotek, plakatów dotyczących zjawiska przemocy, wprowadzenie treści z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie podczas spotkań z rodzicami: prowadzenie pracy indywidualnej z rodzicami i opiekunami uczniów w zakresie wzmacniania kompetencji rodzicielskich, promowanie metod wychowawczych bez użycia przemocy);
- publikacja artykułów w lokalnej prasie i na stronach internetowych w celu edukacji społecznej na temat przemocy i sposobów przeciwdziałania jej, przedstawienie skali problemu oraz podnoszenie wrażliwości społecznej wobec przemocy, a szczególnie wobec krzywdzonych dzieci;
- uaktualnianie danych umieszczonych na stronie internetowej Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kołbaskowie dotyczących informacji o lokalnym systemie pomocy i wsparcia osób uwikłanych w zjawisko przemocy domowej;
- udział w kampaniach ogólnopolskich promujących zmianę świadomości społecznej w postrzeganiu problemu przemocy oraz organizacja lokalnych festynów wzmacniających więzi rodzinne
- realizacja projektów profilaktycznych skierowanych do dzieci i młodzieży, a także działań psychoedukacyjnych skierowanych do rodziców;
- prowadzenie miejsc w gablotach informacyjnych w Urzędzie Gminy w Kołbaskowie, Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Kołbaskowie, oraz w NZOZ „Salus”, NZOZ Przychodnia Medycyny Rodzinnej lek. Wojciech Żuliński” odnośnie form i miejsc pomocy ofiarom przemocy oraz systematyczna aktualizacja tych danych;
- współpraca z parafiami rzymskokatolickimi z terenu gminy Kołbaskowo w celu wprowadzenia do programu nauk przedmażeńskich treści dotyczących przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Cel 3. Zwiększenie kompetencji zawodowych pracowników służb i instytucji zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy i tym samym zwiększenie skuteczności ich działań .

Działania:

- uczestnictwo osób zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie na terenie gminy Kołbaskowo w szkoleniach, konferencjach o tematyce związanej z przemocą;
- dostarczanie osobom zajmującym się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie materiałów umożliwiających edukację w tym zakresie.

Cel 4. Zwiększenie kompleksowej pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie.

Działania:

- podejmowanie interwencji w środowisku wobec rodziny dotkniętej przemocą w oparciu o procedurę „Niebieskie Karty” celem zapobiegania zjawisku przemocy;
- opracowanie i realizacja planu pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie;

- kierowanie do specjalistycznych ośrodków wsparcia osób doświadczających przemocy w rodzinie celem zapewnienia im bezpieczeństwa;
- informowanie osób doświadczających przemocy o przysługujących im prawach oraz o instytucjach w których mają możliwość uzyskania profesjonalnej pomocy i wsparcia (pomocy psychologicznej, prawnej, socjalnej, medycznej, pedagogicznej, finansowej);
- monitorowanie sytuacji rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz rodzin w których istnieje zagrożenie występowania przemocy (praca socjalna w środowisku, wsparcie asystenta rodziny, kierowanie dzieci do świetlicy środowiskowej);
- zapewnienie bezpieczeństwa krzywdzonym dzieciom w trybie art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z wykorzystaniem opracowanej dla Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kołbaskowie procedury postępowania pracowników socjalnych przy wykonywaniu czynności odebrania dziecka z rodziny w razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia dziecka w związku z wystąpieniem przemocy w rodzinie;
- prowadzenie dokumentacji działań podejmowanych wobec rodzin, w których wszczęto procedurę „Niebieskie Karty” oraz efektów tych działań;
- nawiązywanie współpracy z instytucjami świadczącymi pomoc ofiarom przemocy domowej celem zwiększenia efektywności świadczonej pomocy.

Cel 5. Zwiększenie skuteczności podejmowanych działań wobec osób podejrzanych o stosowanie przemocy w rodzinie.

Działania:

- podejmowanie działań wobec osób podejrzanych o stosowanie przemocy w rodzinie w ramach procedury „Niebieskie Karty”;
- informowanie osób podejrzanych o stosowanie przemocy w rodzinie o konsekwencjach prawnych wynikających ze stosowania przemocy oraz o możliwościach skorzystania z pomocy i wsparcia specjalistów: psychologa, terapeuty;
- współpraca z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Policach w zakresie możliwości skierowania osób podejrzanych o stosowanie przemocy w rodzinie do udziału w programie oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie;
- zgłaszanie osób podejrzanych o stosowanie przemocy i nadużywających alkoholu do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kołbaskowie;
- nawiązywanie współpracy z instytucjami świadczącymi pomoc sprawcom przemocy celem zwiększenia efektywności świadczonej pomocy.

Cel 1. Diagnozowanie zjawiska przemocy w rodzinie.

Lp	Działania	Termin realizacji	Realizator/ Koordynator	Wskaźniki realizacji
1.1	zbieranie i aktualizowanie informacji na temat rozmiarów i form przemocy na podstawie analizy „ Niebieskich Kart” wpływających do Zespołu Interdyscyplinarnego do Spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, Statystyk policyjnych i sądowych oraz danych z: ośrodka pomocy społecznej, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, placówek oświatowych i zakładów opieki zdrowotnej;	2019-2024	Zespół Interdyscyplinarny	liczba wszczętych procedur, liczba prowadzonych procedur, liczba zakończonych procedur, liczba tworzonych grup roboczych, liczba posiedzeń zespołu/ grup roboczych, liczba rodzin, osób objętych pomocą Zespołu Interdyscyplinarnego , grup roboczych, coroczne sprawozdanie z realizacji Programu
1.2	zbieranie informacji dotyczącej skuteczności pomocy udzielanej rodzinom i osobom dotkniętym przemocą domową oraz osobom podejrzanych o stosowanie przemocy	2019-2024	Zespół Interdyscyplinarny	liczba procedur zakończonych z powodu ustania przemocy, liczba osób skazanych z art. 207 k.k., liczba osób wobec których zastosowano środki zapobiegawcze

Cel 2. Podnoszenie świadomości i wrażliwości społecznej w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz zmiana postaw mieszkańców gminy Kołbaskowo wobec przemocy w rodzinie.

Lp.	Działanie	termin	Realizator/ Koordynator	Wskaźnik realizacji
2.1	edukacja dzieci i młodzieży w zakresie skutków stosowania przemocy i promowanie nieagresywnych zachowań, rozwiązywania konfliktów skierowana do uczestników świetlic środowiskowych oraz dzieci i młodzieży uczęszczających do szkół z terenu gminy Kołbaskowo (prowadzenie pogadanek, spektakli profilaktycznych, warsztatów dla uczniów w zakresie przemocy rówieśniczej, propagowanie form spędzania czasu wolnego)	2019-2024	Świetlice środowiskowe Szkoły, Policja, Kuratorzy	liczba pogadanek, warsztatów, spektakli profilaktycznych, liczba uczniów uczestniczących w pogadankach i warsztatach, spektaklach, liczba imprez sportowych
2.2	prowadzenie profilaktyki i edukacji w zakresie przeciwdziałania przemocy skierowanej do osób dorosłych (rozpowszechnianie broszur i ulotek, plakatów dotyczących zjawiska przemocy, wprowadzenie treści z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie podczas spotkań z rodzicami, prowadzenie pracy indywidualnej z rodzicami uczniów w zakresie wzmocnienia kompetencji rodzicielskich, promowanie metod wychowawczych bez użycia przemocy)	2019-2024	Zespół Interdyscyplinary, szkoły, przedszkola, GOWR	liczba rozpowszechnionych broszur i ulotek, plakatów, liczba udzielonych porad, konsultacji, liczba spotkań z rodzicami, liczba rodziców objętych indywidualną pracą.
2.3	publikacja artykułów w lokalnej prasie i na stronach internetowych w celu edukacji społecznej na temat przemocy i sposobów przeciwdziałania jej, przedstawienie skali problemu oraz podnoszenie wrażliwości społecznej wobec przemocy, a szczególnie wobec krzywdzonych dzieci,	2019-2024	Zespół Interdyscyplinary, GOWR, GKRPA Szkoły, świetlice środowiskowe	liczba artykułów
2.4	uaktualnianie danych umieszczonych na stronie Internetowej Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej dotyczących informacji o lokalnym systemie pomocy i wsparcia osób uwikłanych w zjawisko przemocy domowej,	2019-2024	GOPS Zespół Interdyscyplinary	liczba opracowanych materiałów informacyjnych
2.5	udział w kampaniach ogólnopolskich promujących zmianę świadomości społecznej w postrzeganiu problemu przemocy oraz organizacja lokalnych festynów wzmocniających więzi rodzinne	2019-2024	Urząd Gminy, Szkoły, świetlice środowiskowe, sołectwa,	liczba rozpropagowanych plakatów, ulotek, liczba zorganizowanych, festynów
2.6	realizacja projektów profilaktycznych skierowanych do dzieci i młodzieży, a także działań psychoedukacyjnych skierowanych do rodziców	2019-2024	świetlice środowiskowe, GOWR, Szkoły, Przedszkola	liczba programów, liczba dzieci i rodziców objętych zajęciami
2.7	współpraca z parafiami rzymskokatolickimi z terenu gminy w celu wprowadzenia do programu nauk przedmałżeńskich treści dotyczących przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.	2019-2024	Urząd Gminy Kołbaskowo, GOPS, placówki NZOZ	liczba przekazanych materiałów informacyjnych plakatów, ulotek

Cel 3. Zwiększenie kompetencji zawodowych pracowników służb i instytucji zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy i tym samym zwiększenie skuteczności ich działań .

Lp	Działanie	Termin realizacji	Realizator /koordynator	Wskaźniki realizacji
3.1	uczestnictwo osób zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie na terenie gminy Kołbaskowo w szkoleniach, konferencjach o tematyce związanej z przemocą;	2019-2024	Zespół Interdyscyplinary, GOPS Policja, Szkoły, Straż Gminna	liczba szkoleń, liczba osób przeszkolonych
3.2	dostarczanie osobom zajmującym się	2019-2024	Zespół	liczba materiałów tj.

	przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie materiałów umożliwiających edukację w tym zakresie		Interdyscyplinarny	publikacji, broszur, ulotek, przepisów prawnych itp.

Cel 4. Zwiększenie kompleksowej pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie.

Lp	Działanie	Termin realizacji	Realizator/ Koordynator	Wskaźniki realizacji
4.1	podejmowanie interwencji w środowisku wobec rodziny dotkniętej przemocą w oparciu o procedurę „Niebieskie Karty” celem zapobiegania zjawisku przemocy;	2019-2024	Zespół Interdyscyplinarny GOPS, Policja, Szkoły, Służba zdrowia, GKRPA	liczba wszczętych procedur Niebieskich Kart –A liczba złożonych zawiadomień o podejrzeniu przemocy, liczba złożonych wniosków o : zakaz zbliżania, nakaz opuszczenie lokalu
4.2	opracowanie i realizacja planu pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie	2019-2024	Zespół interdyscyplinarny / grupy robocze ZI	liczba założonych Niebieskich Kart-C
4.3	kierowanie do specjalistycznych ośrodków wsparcia osób doświadczających przemocy w rodzinie celem zapewnienia im bezpieczeństwa;	2019-2024	GOPS	Liczba skierowań
4.4	informowanie osób doświadczających przemocy o przysługujących im prawach oraz o instytucjach w których mają możliwość uzyskania profesjonalnej pomocy i wsparcia (pomocy psychologicznej, prawnej, socjalnej, medycznej, pedagogicznej, finansowej);	2019-2024	Zespół Interdyscyplinarny , GOPS GKRPA, GOWR Policja, Szkoły, Służba Zdrowia , Kuratorzy	liczba osób objętych poradnictwem : psychologicznym, prawnym, socjalnym, medycznym i pedagogicznym, liczba porad
4.5	monitorowanie sytuacji rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz rodzin w których istnieje zagrożenie występowania przemocy (praca socjalna w środowisku, wsparcie asystenta rodziny, kierowanie dzieci do Świetlicy środowiskowej	2019-2024	Zespół Interdyscyplinarny	liczba zakończonych procedur liczba rodzin objętych pracą socjalną, liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny, liczba dzieci skierowanych do Świetlicy środowiskowej
4.6	zapewnienie bezpieczeństwa krzywdzonym dzieciom w trybie art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z wykorzystaniem opracowanej dla Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej procedury postępowania pracowników socjalnych przy wykonywaniu czynności odebrania dziecka z rodziny w razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia dziecka w związku z wystąpieniem przemocy w rodzinie;	2019-2024	GOPS	liczba dzieci, które zostały odebrane z rodziny liczba dzieci umieszczonych u innej niezamieszkującej wspólnie osoby najbliższej, liczba dzieci umieszczonych w rodzinie zastępczej, liczba dzieci umieszczonych w placówce opiekuńczo wychowawczej
4.7	prowadzenie dokumentacji działań podejmowanych wobec rodzin, w których wszczęto procedurę „Niebieskie Karty” oraz efektów tych działań	2019-2024	Zespół Interdyscyplinarny, GOPS Policja, Szkoły, Służba Zdrowia , Kuratorzy	liczba złożonych zawiadomień do organów ścigania o podejrzeniu przemocy, liczba złożonych wniosków do Sądu o wgląd w sytuację dzieci, liczba rodzin, którym udzielono pomocy
4.8	nawiązywanie współpracy z instytucjami świadczącymi pomoc ofiarom przemocy domowej celem zwiększenia efektywności świadczonej pomocy.	2019-2024	Zespół Interdyscyplinarny	liczba podjętych inicjatyw

Cel 5. Zwiększenie skuteczności podejmowanych działań wobec osób podejrzanych o stosowanie przemocy w rodzinie .

Lp	Działanie	Termin realizacji	Realizator/ Koordynator	Wskaźniki realizacji
5.1	podejmowanie działań wobec osób podejrzanych o stosowanie przemocy w rodzinie w ramach procedury „Niebieskie Karty”,	2019-2024	Zespół Interdyscyplinarny, policja, GKRPA, GOWR GOPS Szkoły,	liczba sporządzonych „Niebieskich Kart-D” liczba złożonych zawiadomień o podejrzeniu przemocy, liczba złożonych wniosków o : zakaz zbliżania, nakaz opuszczenie lokalu

			Kuratorzy	
5.2	informowanie osób podejrzanych o stosowanie przemocy w rodzinie o konsekwencjach prawnych wynikających ze stosowania przemocy oraz o możliwościach skorzystania z pomocy i wsparcia specjalistów: psychologa, terapeuty	2019-2024	Zespół Interdyscyplinary, policja, GKRPA, GOWR GOPS Szkoły, Kuratorzy	liczba osób poinformowanych o aspektach prawnych, liczba osób, które: podjęły terapię, leczenie odwykowe, leczenie psychiatryczne, liczba osób, które zgłosiły się do psychologa
5.3	współpraca z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Policach w zakresie możliwości skierowania osób podejrzanych o stosowanie przemocy w rodzinie do udziału w programie oddziaływań korekcyjno-educacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie,	2019-2024	Zespół Interdyscyplinary, GOPS	liczba osób skierowanych do udziału w programie oddziaływań korekcyjnoeducacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie liczba osób, które ukończyły program
5.4	zgłaszanie osób podejrzanych o stosowanie przemocy i nadużywających alkoholu do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów	2019-2024	Zespół Interdyscyplinary, GOPS, policja	Ilość zgłoszonych osób
5.5	nawiązywanie współpracy z instytucjami świadczącymi pomoc sprawcom przemocy celem zwiększenia efektywności świadczonej pomocy.	2019-2024	Zespół Interdyscyplinary	liczba podjętych inicjatyw

XI. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Zadania realizowane w ramach Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Kołbaskowo na lata 2019- 2024 finansowane będą z budżetu Gminy ze środków pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych oraz ze środków pozyskanych z innych źródeł.

XII. PRZEWIDYWANE EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU.

1. Zmniejszenie rozmiarów zjawiska przemocy.
2. Niwelowanie skutków zjawiska przemocy.
3. Zmiana postaw społeczeństwa wobec problemu przemocy.
4. Wzrost liczby osób profesjonalnie pomagających ofiarom przemocy w rodzinie.

XIII. SPOSÓB MONITOROWANIA I SPRAWOZDAWCZOŚCI

Monitorowanie Programu prowadzić będzie Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kołbaskowie, który do 31 marca każdego roku przedłoży sprawozdanie z realizacji programu za poprzedni rok z wykorzystaniem proponowanych wskaźników oraz informacji uzyskanych od podmiotów, realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Sprawozdanie z realizacji Programu podmioty składają do dnia 15 stycznia każdego roku do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kołbaskowie. Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie stanowi dokument otwarty, może podlegać uzupełnieniu tj. rozszerzeniu o dodatkowe rozwiązania lub modyfikacji zaproponowanych działań stosownie do możliwości i pojawiających się potrzeb.